

نستور ماخ گهریلا په کی نه نارکیست* ... و رگه را نی : هژان

گهریلا په کی نه نارکیست، که سکه که ناوی بوو به هاوپی چی ناوی که مونه
کرکاری و جوتیاریه کانی نه کرانیا *

نستور ماخ Nestor Makhno که سکه بوو، که سهرپه رشتی سهربازی
له شکرې بزاقی نه نارکیستی ناسراو به بزاقی ماخنه فیستی Makhnovist
movement – Makhnovshchina د کرد.

نه و بزاقه ه ننگدانه وهی شش شش (وسیه) ی ۱۹۱۷ بوو له نه کرانیا،
له و نده نه شش شش وهیه کی نازادیخوازانیه له خگرت و کرکاران و
جوتیاران دژي له شکره کانی تزاری و دژه-شش و بلشه فیکه
سهرکو تگه ره کان جه نگیڼ.

نستور نیفان فیچ ماخن Nestor Ivanovich Makhno ۲۷ ی نه کت به ری
۱۸۸۹ له نه کرانیا له دایکبوو، ۲۵ ی جولای ۱۹۳۴ له فهره نسه مرد.

بزاقی ماخن فیست به ناوی (ماخن) نه نارکیستی نه کرانیایی ناو نراو،
نه و که که هر له سهره تاوه نه نه کی له نه و نه و بزاقه که گه ا.
له استیدا ماخنه فیستا Makhnovshchina پیت به پیت ده کاته بزاقی
ماخن و به هه میسه ناوی نه و له تکه شش شش می باشووری
خره هاتی نه کرانیا گرخیخواردووه. نه ی ماخن که بوو؟

نستور نیفان فیچ ماخن Nestor Ivanovich Makhno ۲۷ ی نه کت به ری
۱۸۸۹ له هولیای په له Hulyai Pole شارچه کی سی هه زار ۳۰.۰۰۰
که سیه له باشووری خره هاتی نه کرانیا له دایکبووه، که که مه که
فیرگه و کارگه ی تدا هه بوو.

ماخن کو ی خزان کی هه ژاری جوتیاری بوو. کات که نه و ته مه نی
ده (۱۰) مانگ بوو، باوکی مرد، ژیان نه و و چوار براکه ی دیکه ی
که وت ته سهرشانی دایکیان. له بهر هه ژاری و نه داریی له اده به دهری
خزانه که ی، ناچار ماخن له تم مه نی حوت ساپی خریکی شوانکاره یی
بووه. له تم مه نی هه شت ساپی له فیرگه ی سهره تایی (هولیای په له)
که وتوو ته خو نندن و به زستانان خو ندویه تی و به هاوینان لای دارا

(ز-میندار و کارخان-دار) ن-و-خ-ییه-کان کاری کردووه. کات-ک که ته-مه-نی گه-یشتووه-ته دوازده (۱۲) سا-ان له خو-ندن وازیه-ناوه و به ته-واو کاتی وهک کر-کاری کشتوکا-ی له-سهر زه-ویوزاری خانزاده و ک-گه داگیرکراوه-کانی ژ-رچه-پ-کی ک-لاک-کان (جوتیاره ده-مه-ند-کان) ی ئا-مانیا کاریکردووه. له-ته-مه-نی هه-فده سا-پی له (هولیای پ-له) سه-ره-تا وهک شاگردی و-نه-کار و پاشان وهک کر-کار-کی ب-پیشه له-ن-و کارخانه-یه-کی ئاسنگ-ریی ک-وتوو-ت- کارکردن و دواچار وهک ئاسن-ژهر (ئاسنساز) له هه-مان -شته ب-رد-وامبوو.

ههر ئه-و کاته، که له پیش-ی ئاسسازی کاریده-کرد، به-شداری -امیاریی ش-شگ-ان-ی کرد. سا-انی ناج-گیری پاش ش-شی سا-ی ۱۹۰۵ ی -وسیه، ماخذ- ل-ت-ک -امیاریی ش-شگ-ان-ه ت-ک-بوو. ئ-و ب-یاره-ی ئ-و ب-ئه-زموونه-کانی خ-ی ل-بار-ی سته-م له شو-نی کار و دیتنه-کانی ئ-و له تیر-کار-ریی ژ-می -وسی کاتی وداوه-کانی سا-ی ۱۹۰۵ ده-گه-ایه-وه (ئه-و کاته له 'هولیای پ-له' بارگرژییه-کی ئاوا له-ئارادانه-بوو، سه-ره-ای ئه-وه ژ-م هه-ژمار-کی ز-ری له ه-زی پ-لیسی-داب-ی ب-سه-رکو-تکردنی ک-بوونه-وه و ک- و ک-م-کان و ب-چاو-ترس-نکردنی -بواران و ل-دانی زیندانیان به ق-نداخه تفه-نگ له-سهر شه-قامه-کانی شار-چکه-که نارد). سا-ی ۱۹۰۶ ماخذ- ب-یاریدا به گروپ-کی ئه-نارکیست له (هولیای پ-له) په-یوه-ستب-ت، گروپ-ک که سا-ک له-وه-وپ-ش به ز-ری له لاو-جوتیاره هه-ژاره-کان پ-کها-تبوو.

ک-تایی سا-ی ۱۹۰۶ و س-ر-تای سا-ی ۱۹۰۷ ماخذ- به-ت-مه-تی کوشتنی -امیارانه ده-ستبه-سه-رکرا، به-ام ب-ه-ی له-ده-ستدانه-بوونی به-گه ب-ئ-و ت-مه-ته، له زیندان ها-ته-ده-ر. سا-ی ۱۹۰۸ به-ت-مه-تی هه-به-ستراو له-لایه-ن پ-لیس-کی سیخور له-ن-و گروپه-که ده-ستبه-سه-رکرا و خرایه زیندان. مارچی ۱۹۱۰ ماخذ- و سیازده (۱۳) که-سی دیک- له-ن-و دادگه-یه-کی سه-ربازی سزای له س-داره-دانیان ب-ب-درایه-وه. ماخذ- به-ه-ی که-می ته-مه-ن و هه-و و ت-ک-شانی دایکی، سزای له س-داره-دانه-که-ی گ-درا به زیندانیی هه-میشه-یی ل-ت-ک کاری سه-خت. له ماوه-ی زیندانیبوونه-که-ی له-ن-و زیندانی بوتیرکی Butyrki له م-سک-، به هه-موو ش-واز-کی له-به-رده-ست و گونجاو به-ره-ه-ستی د-س-ا تدارانی زیندانه-که-ی ده-کرد، ههر به-ه-ی ئ-و به-ره-ه-ستی-کردن-یه-وه ز-ربه-ی ماوه-ی زیندانیبوونه-که-ی به زنجیرکراوی یان له-ن-و سیاچا-ه سارد و ش-داره-کان به-سه-ربرد. ئ-و ئه-زموونه -کوکینه-ی له -اده-به-ده-ری ماخذ-ی له زیندانه-کان زیاتر کرد (دواتر له سه-رده-می ش-ش، یه-که-مین ئه-رکی ئ-و ل-ت-ک گه-یشتنی به ههر شار و شار-چکه-یه-ک، ئازادکردنی

زیندانییه‌کان و وٚرانکردنی زیندانه‌کان بوو).

ماخذ له ماوٚی زیندانییوونه‌ک‌ی له‌نٚو زیندانی بوتیرکی لٚتٚک پیتەر ئارشینوڤ Peter Arshinov هاو زیندانییه‌کی ئه‌نارکیست، که دواتر بوو بٚ چالاک و مٚژوونووسی بزاقی ماخذٚقیستی، بوون بٚ هاوٚی یٚکدی. پیتەر ئارشینوڤ ساٚی ۱۸۸۷ له شارٚچکه‌ی پیشه‌سازیداری کاٚترینوڤسکا Katerinoslav ی ئٚکرانیا له‌دایک‌بوو بوو. باوکی کرٚکاری کارخانه و کاٚنٚکان بوو. پیتەر ئارشینوڤ له بنهٚه‌تدا بٚشه‌فیک بوو و ساٚی ۱۹۰۶ بوو بوو به ئه‌نارکیست، له‌نٚو کڅستنی کرٚکاران و کاری کارخانه دژی ژٚمی تزاریی ټټټټکی اٚبه‌ران‌ه‌ی دٚگٚا. ساٚی ۱۹۰۷ ده‌ست‌به‌س‌ر کړاو به مردن سزادرا و به‌ره‌و ئٚروپای خٚراوایی ههٚهات. ساٚی ۱۹۰۹ گهٚایه‌وه ٚوسیه و دووباره زیندانییکړایٚو و دیسانه‌وه ههٚهات‌ه‌وه. ساٚی ۱۹۱۰ جارٚکی دیکٚ دٚستگیرکړا و خرایه زیندانی بوتیرکی و له‌وٚنده‌ر بوو، که لٚتٚک ماخذٚ ئاشنا‌بوو. هر دوو ئه‌نارکیست هاوٚټییه‌کی که‌سیی و امیاریی توندوتٚټیان پٚکهٚنا و ئاٚشینوڤ له پهره‌دان و قوٚکردنه‌وه‌ی بٚچوونه ئه‌نارکیستییه‌کان بٚ ماخذٚ کٚمه‌کیکرد.

ژبی ۲۱ مارچی ۱۹۱۷ پاش هه‌ش ساٚ و هه‌شت مانگ مانه‌وه له‌نٚو زیندان، ماخذٚ لٚتٚک زیندانییهٚ امیاره‌کانی دیکٚ وهک سهره‌نجامی شٚشی فٚبریوهری ئازاد‌بوو. پاش به‌سهر‌بردنی سٚ (۳) هه‌فته له مٚسکٚ لٚتٚک ئه‌نارکیسته‌کانی ئه‌وٚنده‌ر، ماخذٚ گهٚایه‌وه بٚ هولیای پٚله. وهک تاقه زیندانییٚک که به‌هٚی شٚشه‌وه بٚ نٚو خٚزانه‌ک‌ی گهٚایه‌وه، به شٚوه‌یه‌کی تایبته له‌نٚو شارٚچکه‌ک‌ی لٚ ماخذٚ زده‌گیردرا. پاش ساٚانٚک له زیندانییوون و ئٚشکٚنجٚ، ماخذٚ وهک هرزه‌کارٚکی چالاک‌ی بٚپٚشیننه نه‌گهٚایه‌وه، بهٚکو وهک ئه‌نارکیستٚکی په‌روه‌ردٚبوو و جه‌نگاوهر هاوٚای بیرٚک‌ی بٚهٚز لٚبارٚی ململانٚی کٚمهٚایه‌تی و امیاریی شٚشگٚانه گٚایٚو، ئٚو بیرٚکانٚی که ده‌ست‌به‌جٚ بٚ پیاده‌کردن ده‌گونجان. ماخذٚ کاٚتٚک که له هولیای پٚله نیشته‌جٚ‌بوو، به‌زوویی خٚی بٚ کاری شٚشگٚانه ته‌رخان‌کرد. ئه‌ندامه‌کانی دیکٚی گروپه ئه‌نارکیستییه‌که و ژماره‌یه‌کی زٚر له جوتیاران چوونٚ سهردانی ئٚو. پاش گٚینه‌وه‌ی بٚچوون و تٚروانین لٚتٚک ئٚوان، پٚشنیاری ده‌ست‌به‌جٚ ده‌ست‌کردن به کاری ټټټټکخراوه‌یی بٚ گرٚدانه‌وه‌ی جوتیارانی هولیای پٚله و ده‌وروبهری لٚتٚک گروپه ئه‌نارکیسته‌کان. ژبی ۲۸-۲۹ مارچ به سهرپه‌رشتکاری ماخذٚ یه‌کٚتی جوتیاران پٚکهات. پاشان له‌نٚو گوند و شارٚچکه‌کانی دیکٚی ناوچه‌که یه‌کٚتی له‌و چه‌شنه‌ی ټټټټکڅست. ماخذٚ ټټټټکی سهرکه‌وتوو و به‌رچاوی

لڼو مانگرتنی کرکارانی دارتاشی و کانه کان له نڼو کارخانه یهک، که هی پیره خاوه نکاره پښوویه کهی خای بوو (نڼو و تڼکشکانه ئاواي له خاوه نکاره کانی دیک کرد، مل به داخوای کرکاره کانیان بدهن). هه مان کات جوتیاره کان ئاماده نه بوون به خاوه نڼمین کان کر بدهن [۱].

نه نجوومه نه ناوچه ییه کانی جوتیاران له ناوچهی هولیای پڼله و ناوچه کانی دیک ځاگه ښندران، هډر ئاوا څی ۵-۷ ی نڼگوست کڼنگرئی هډر می له کاتریند سلاف Katerinoslav بڼیاریدا، سرله نو له نڼو سڅییه و کڼمونڼ کانی جوتیاران و نوڼنهرانی کرکاران یه کڼتییه جوتیاریه کان ځکبخا تڼو.

بهو شځوه یه ماخن و هاوکاره کانی “به هیواي خڼراکردنی ده سته سه رداگرتنی داراییه گه وره کان”، پرسه ځامیاری و کڼمه ځایه تییه کانیان لڼتک ژیان ځژانی ځژانه ی خه ځکی ئام تڼکرد. [۲] له هولیای پڼله، بڼراورد بڼشوڼنه کانی دیک شځش خڼراتر ده بزووت (بڼ نمونه، له کاتر کدا که سڅییه تی ڼل کساندر څسک Aleksandrovsk له پیتراگراد ځژانی جولای له کاره کانی فرمانداری کاتی پشٹیوانیانده کرد، به ځام له هولیای پڼله بڼهاوده نگی و پشٹیوانیکردنی سربازانی یاخی و کرکاران کڼبوونه ویه کڼت). جوتیاران له گشت لایه که وه بڼبه ده سه ځینانی ځنوڼنی و کڼمهک له لای ڼنڼو ڼند به ځوه به رایه تییه نزیکه کانیان (بڼځو بڼرای ځتی سځربځځ کان / Volosts) به رهو (هولیاي پڼله) دځوون. چینی جوتیاران ده یو یست ده سته سه ر زه مینی زه ویداره گه وره کان و کڼلاکه کان بگرت. ماخن نڼو داخواییه ی لڼو یه که مین دانیشته کانی سڅییه ته هډر مییه کان پڼشکه شکرد، ڼه وهی که له هولیای به رزکرایه وه. مانگی نڼگوست، ماخن گشت داراکان [موځدار] نڼوځی و جوتیاره ده و ځمه ند کانی kulaks بانگه ځشکرد و هه موو به ځگه نامه کانی دارایی زه وی، وځاخ و ځام ځری لڼ ځوان سه ند نڼو. لیستی داراییه کان چځکراو و وهک ځاپڼ تڼک بڼدانیشتنی سڅییه تی ناوچه که و کڼبوونه وهی هډر می به رزکرایه وه. له وځدا لڼسځر نڼو بڼیاردرا، که هه موو زه مینه کان و وځاخ و ځامیره کان به یه کساننی داد به شځنر ځن و دابه شکردنه که ش خودی خاوه نزه ویه کانیشی ده گرت هه. نڼو ځو ځکی پر ځرامی کشتوکا ځی بزووتنه وهی ماخن ځیستی بوو، واته هه ځوه شانده وهی دارایی تایب تی داراکان و کڼلاکه کان. هیچ کڼس مافی نڼو ځی نه بوو، زیاتر له وه زه وی هډر بڼت، که ده توان ځت به ځی لڼو ځو کاربکات، بڼبڼ ڼه وهی که سځکی دیک به کر بگرت. نڼو هه مووی

بهره‌ستکاری بوو بـرانبـر فرمانداری کاتی که له‌سەر ئه‌وه پـداگریـد کرد، ئـو پرسـانه گشت کاری ئه‌نجومه‌نی دامه‌زرـنـه‌رانـن Constituent Assembly. هـمـر بـو جـر کـمـونه ئازاده‌کان له‌سەر زـمین و دارایی خاوه‌نزه‌ویه کـه نه‌کان پـکهاتـن.

به‌شـوه یه‌کی چاوه‌وانـه‌کـراو جـبهـجـکردنی ئـو بـیارانه به‌هـی بهره‌ستکردنی خاوه‌نزه‌وی و کـلاکه‌کان دواخرا، که خـیان کـخستبوو و په‌یوه‌ندیان به ده‌سه‌لاتدارانی کاتییه‌وه کردبوو. کاتـک که جه‌نـه‌را کـنیلـف Kornilov هـویدا بـ سـهـر پـترگـراد له‌شکرکـشیـکات و ده‌سه‌لات به‌ده‌سته‌وه‌بـگـرت، سـقـیه‌تی (هولیا ی پـله) به‌ابـری ماخـنـ به پـکهـنـانی کـمـیته‌یه‌ک بـ زـگارکردنی شـده‌ستپـشخـریکرد. ئاماـنجی سه‌ره‌کی چه‌ککردنی دوژمنه نـوخـیه‌کان (خاوه‌نزه‌ویه‌کان و سه‌رمایه‌داره‌کان و کـلاکه‌کان) بوو، هـه‌ر ئاوا هـه‌شـاندنه‌وه‌ی دارایی ئـوان له‌سەر سامانه‌کانی خـه‌کی: زه‌مین و کارخانه و کـگـه‌کان و کارخانـکانی چاپه‌مه‌نی و شانـکان و هـیدیکـیش. ۲۵ ژـی سـپـتـمـبه‌ر کـنگـری بـوـبـرایـتیـ سـقـیه‌ته‌کان و کـخـراوه‌کانی جوتیاران له‌هولیا ی پـله ده‌سته‌سه‌رداگرتنی زه‌مینی داراکان و گـیـنی به‌دارای کـمه‌ایه‌تی [گشتی] اگه‌یاند. هـرش بـ سه‌ر دارایی داراکان و جوتیاره ده‌وه‌مه‌نده‌کان (لـنـوان ئـوانیش داگیرکه‌ره ئاـمانه‌کان) ده‌ستپـکرد و دـستکـرا به لـسـندـنـوی دارایی داگیرکـران (زه‌مینداره گه‌وره‌کان و داگیرکه‌ره ئاـمانه‌کان).

کاتـک که فرمانداری فلادیمیر لـنین به‌هاری سا‌ی دواتر کـهوتـنـامه‌ی برـست لیتـفـسک Brest-Litovsk‌ی واژـکرد، چالاکیه‌کانی ماخـن اگیران، ئـو کـهوتـنـامه‌یه به‌شـکی گه‌وره‌ی ئیمپراتـری وـسی بـدیاریکراوی (ئـکرانیا) لـ بـرانبـر ئاشتی به‌ئاـمانیا و نه‌مسا به‌خشی. هـه‌ر ئاوا کـهوتـنـامه‌یه که داگیرکردنی ئـکرانیای له‌لایه‌ن هـه‌ژمارـکی گه‌وره‌ی هـزی ئاـمانی و نه‌مساوی پـسـندکردبوو، که سه‌راپای وـاته‌که‌ی له‌ماوه‌ی که‌متر لـ سـ مانگ داگیرکرد. ماخـن له پـکهـنـانی یه‌که سه‌ربازییه‌کان، که هـزار و حـوت سـد (۱۷۰۰) که‌سیان ده‌گرته‌خـ، سه‌رکه‌وتوو بوو. بـمـام نه‌یتوانی به‌داگیرکردنی هولیا ی پـله بـرـبـگـرت، پاش کـنگـری ئه‌نارکیستان کـتایی ئه‌پرلی هـمان سا‌ له‌تاگانـگ Taganrog، کـنگـر که بـیاری کـخستنی یه‌که‌ی جه‌نگاوریی بچووکی پـکهاتوو له‌پـنج (۵) تا کو ده (۱۰) جوتیار و کرکار، کـکردنه‌وه‌ی چه‌ک له‌دوژمن و هـخـرانی اـپه‌ینی سه‌رتاسه‌ری جوتیاران دژی هـزه‌کانی ئاـمانیا و نه‌مسا و ناردنی گروپـکی بچووک

بـ ٲوسـيـاـي سـٲـفـيـه تـي بـه پـلـهـي يـه كـم بـ ٲـهـوـهـي بـزـانـر ٲـت، كـه لـهـو ٲـنـدـهـر ٲـش ٲـش و ٲـه نـارـكـيـسـتـه كـان لـهـژ ٲـر سـاـيـهـي بـ ٲـشـه فـيـكـه كـان لـ ٲـك ٲـي ٲـو و بـ ٲـوون.

ماخـنـ ٲـه كـك بـو و لـه گـرو پـه كـه. ما نـگـي جـونـي هـ ٲـمان سا ٲـ ماخـنـ گـه يـشـتـه مـسـكـ. ٲـ و دـهـسـتـو بـرد چـا وـي بـه هـه نـدـك لـه ٲـه نـارـكـيـسـتـه كـانـي ٲـوسـيـه (لـنـ ٲـو ٲـوان هـا وـه ٲـي دـرـيـنـي خـي ٲـيـتـهـر ٲـارـشـيـنـ ٲـ) كـه وـت. بـزـا ٲـي ٲـه نـارـكـيـسـتـي لـه مـسـكـ لا واز بـو و بـو، بـه ٲـي هـ ٲـرشـي (چـكـا) دـهـز گـهـي ٲـاسـا يـشـيـي بـ ٲـشـه فـيـكـه كـان Bolshevik secret service the Cheka ما نـگـي ٲـه پـرـيـل بـ ٲـهـي ٲـشـتـي بـز و و تـنـه و هـه كـه شـكا بـو، هـ ٲـر بـ و جـ ٲـر ٲـش هـ ٲـرشـي ٲـامـيـارـيـي چـهـ ٲـ بـ سـهـر بـ ٲـشـه فـيـكـه كـان تـكـشـكا بـو. بـ ماخـنـ كـه لـه نـا و چـه يـه كـه و هـ هـا تـبـو، ٲـازادـي ٲـادـهـر بـ يـن و ٲـكـخـرا و بـوون شـتـ ٲـكـي جـكـه و تـه بـو، لا وازـيـي ٲـاسـتـي چـالا كـيـكـردن بـ ٲـ و شـتـ ٲـكـي تـه كـانـدـهـر بـو. بـ ٲـ و مـسـكـ و هـك ٲـا يـتـه خـتـي شـ ٲـشـكـي كـار تـ ٲـيـي بـو، كـار خـانـه يـه كـي گـهـوـرـه بـو كـه لـنـ ٲـو ٲـ و بـ يـار و دـرو شـمـي نـ ٲـو ٲـكـ خـا ٲـيـي تـاـكـ. ٲـار تـيـيـكـي ٲـامـيـارـيـي لـ ٲـو ٲـنـدـ ٲـر دـهـر دـهـ چـوون، ٲـار تـيـيـكـي كـه بـه ٲـهـي دـهـسـتـبـه سـهـر دـا گـرتن و خـ ٲـه پـانـدن خـي گـه يـانـدـه پـلـهـي ٲـرمانـدارـيـي. [٣] هـهـر ٲـا و اـ ماخـنـ ٲـه نـارـكـيـسـتـي نـاسـرا و ٲـيـتـهـر كـر ٲـكـيـن Peter Kropotkin ٲـي سـ ٲـر دـانـيـكـرد، لـه تـهـك ٲـ و لـ ٲـارـيـي كـارـي شـ ٲـشـگـ ٲـانـه و بـار و دـخـي ٲـكـرانـيا ٲـا و ٲـيـكـرد.

كـا تـكـ كـه مـا خـنـ لـه مـسـكـ بـو، هـ ٲـر ٲـا و لـنـين Lenin دـيـت. ٲـ و دـانـيـشـتـنـه بـه ٲـكـه و تـ بـو. ٲـ و بـ بـه دـهـسـتـه ٲـنـانـي مـ ٲـه تـي مـانـه و هـ و خـوار دـنـي خـ ٲـا يـي سـهـر دـانـي كـر ٲـمـلـين Kremlin دـه كـات، لـه و سـهـر دـانـه سـهـر ٲـكـي كـ ٲـيـتـهـي سـهـر تـاسـهـريـي ٲـوسـيـهـي نـ ٲـو ٲـنـدي بـه ٲـهـهـر اـيـه تـي سـ ٲـفـيـه تـه كـان ژا كـ ٲـ م. سـ ٲـر دـلـ ٲـ Jakov M. Sverdlov دـه بـيـنـ ٲـت، هـهـر ٲـه و يـشـ چـا و ٲـكـه و تـنـي مـا خـنـ و لـنـين دـ ٲـ ٲـسـنـ ٲـت. لـنـين لـه مـا خـنـ دـ ٲـر سـ ٲـت ”جـوتـيـارـه كـانـي نـا و چـه كـه تـ چـن لـه دـرو شـمـي گـشـت دـه سـهـ ٲـات بـ سـ ٲـفـيـه تـه Kـان لـه دـيـهـا تـه Kـان تـگـه يـشـتـوون؟“، وـكـ مـا خـنـ خـي دـوا تـر دـ ٲـت، لـنـين بـه وـه ٲـامـه كـي ٲـ و سـهـري سـو دـه مـنـ ٲـت ”جـوتـيـارـه Kـان بـه شـ ٲـوازي تـا يـبـه تـيـي خـ يـان لـه و دـرو شـمـه تـگـه يـشـتـوون. بـ گـو ٲـرـيـي لـكـدانـه و هـي خـ يـان. هـه مـو و دـ ٲـسـ ٲـاتـه Kـان لـه هـه مـو و نـا و چـه ژيـار يـه Kـان بـ خـودـي جـوتـيـارـان و كـر ٲـكارـان و چـين و تـو ٲـژ ٲـ و سـا و ٲـكـانـي دـيـكـ دـگـ ٲـر ٲـنـ و ٲـ، ٲـو يـسـتـه هـه سـت بـه هـه مان دـه رـكـي هـوشـيار يـي و لـ ٲـهـا تـو و يـي خـه ٲـكـي Kـر ٲـكار بـكـر ٲـت. جـوتـيـارـان لـه و هـه تـگـه يـشـتـوون، كـه سـ ٲـفـيـه تـه Kـانـي Kـر ٲـكارـان و جـوتـيـارـانـي دـ ٲـهـا ت، وـ ٲـات و نـا و چـه Kـان، بـر يـتـين لـه ٲـامـرازـه Kـانـي ٲـكـخـرا و ي شـ ٲـشـگـ ٲـانـه و خـ ٲـ ٲـو ٲـو ٲـهـر اـيـه تـيـه

ئا بوورييه كانى خه ڪى جوتيار و ڪر ڪار ب ت ڪ ڪ شان دڙى ب رجوازي و ب ڪر ڪيراوانى ئ و و س شياليسته اس ته و و ف رمانداريه ها و به شه كه يان .

ل نين له و و مى ئ و ده ت " دهى باشه، كه واته جوتيارانى ناوچه كهت تووشى ئه نارڪيزم بوون! " [4] دواتر ل در ئى گفوگ ڪ، ل نين ده ت " ئا يا ئه نارڪيسته كان له ن و كه توارى دونيائى هاوچه رخ، هه رگيز ددان به كه مايه تي بوونى خ يان ده ن؟ ب چى هيچ كا ت ڪ بير ل ئ و ناكه نه وه ". ماخذ له و و اما ده ت " ها و ل نين، ب م پويسته من ب تى ا بگه ي نم، ئه و پاگانده يهت، كه ئه نارڪيسته كان له كه توارى دونيائى هاوچه رخ ت ناگهن، ئه وهى كه ئه وان په يوه ندييه ڪى كه تواريان ل ت ڪ دونيائى هاوچه رخ نييه و ... تد، له بنه ه ته وه هه يه. ئه نارڪ ڪ مونيسيسته كان له ئ ڪرانيا ... ئه نا ڪ- ڪ مونيسيسته كان ده م، ب ئه وه ز ر به گه يان به دهسته وه داوه، كه یش يان له ن و ڪ توارى ئ س تا داکوتاهه. سهراپاي ت ڪ شانى ش شگ ه دهاتنشينه ڪانى ئ ڪرانيا دڙى ڪ بوون و وى ن و نديى Central Rada له ئ ر ئاراستى ئه نارڪ ڪ مونيسيسته كان به ز رى و به اده يه ڪيش س شياليسته ش شگ ه ڪان ب ب و براوه ... ب لشه ٺيڪه ڪانى ت ب ده رمانيش ل ن و دهات ه ڪانى ئ م مه بوونيان نييه. به ج ر ڪ كه ڪارايان تاكو ادهى نه بوون دابه زيوه. نزيڪه ي گشت ئه نجومه نه ڪانى جوتياران و ڪ مونه ڪان له ئ ڪرانيا به هه خرانى ئه نارڪ ڪ مونيسيسته كان پ ڪها توون. ت ڪ شانى چه ڪدارانه ب ران ب ر دڙه- ش ش به گشتى و ب ران ب ر به ه رشى ل شڪرى نه مسا و ئا مانيا به تايبهت به ئاراستى ڪ ڪ خراوه يى ئه نارڪ ڪ مونيسيسته كان س ريه ڪ داو و ميس ربووه. به د نيا ييه وه ئه وه ب پارتى ڪه ت هيچ گرنگ نييه، تاكو به ه ي ئ و گشته وه باوه ب ئ م بدات، به م ئ وانه استين و ت ناتوانيت ل ئ وانه ن ڪ ڪ ي بکه يت. من ئاواى ب د بيم، ڪ ت ئه وه باش ده زانيت، ه زى چالاك ڪ ي و توانائى جه نگينى ه زه خ به خشه ش شگ ه ڪانى ئ ڪرانيا چي. به ب ه نييه، كه ت ا تگه ياند به ش وه يه ڪى پا ه وانانه له د سته وه ش شگ ه ييه هاو به شه ڪان پ داگريپيا نڪردو و. ل ن و ئه وانه لاي نى ڪ م نيوه يان له ئ ر ئا ي ئه نارڪيسته جه نگون ...

گشت ئ وانه نيشانيددهن، كه ت چه نده به هه چوويت، ها و ل نين، ب گو ر ي ئه وهى كه پى ئ م ئه نارڪ ڪ مونيسيسته كان له سر زهوى نييه، ئه وهى كه ه و ستمان ب ئ س تا خه مناکه، ئه وهى كه خهون به داها تووه وه ده بينين ". ئه وهى ڪ من له ن و ئ م چاوپ ڪه وتنه ب

تای د...م، له بهرئوهی که استییه، و...ام وهرناگر...ت. ئهوهی که من ل...ر...دا ب... تای د...رد...خ...م، پ...چهوانه‌ی ئه و سهره‌نجامه‌یه، که ت... له باره‌ی ئ...مه به‌دهستته‌ناوه. هه‌موو که‌س ده‌توان...ت، ئه‌وه ببین...ت، که ئ...مه ل...ن...و ک...تواری ئ...ستا ...ماندا کوتاوه، ئه‌وه‌ی که کارده‌که‌ین و به‌دوای ک...م... ئامراز...ک ب... به‌ده‌سیه‌ینانی داها‌توو ده‌گه...ین، له ...استیدا ئ...مه به‌ په‌یگیرییه‌وه ل...ت...ک ئه‌و گرفته کارده‌که‌ین". ل...نین له‌ و...امدا ده...ت "له‌وانه‌یه‌ من هه...ه ب...م". [5]

ب...لشه‌فیکه‌کان ل... گه...انه‌وه‌ی ماخ... ب... ئ...کرانیا ک...م...کده‌ده‌ن. ئ...و به‌ دژواریه‌کی ز...ر...و... گه‌شته‌که‌ی ئه‌نجامدا. جار...کیان خه‌ریکبوو ماخ... بکوژر...ت. له‌لایه‌ن ه...زه‌کانی ئا...مانیا و نه‌مساوه‌گیرا و له‌و کاته‌دا نامیلکه و ب...اوکراوه‌ی ئازادیخوانه‌ی ل...ت...ک خ...ی ه...گرتبوو. دانیشتوویه‌کی جوله‌که‌ی هولیا‌ی پ...له، که ماوه‌یه‌ک بوو ماخ...ی ده‌ناسی، توانی به‌ پ...دانی ب...ه‌پاره‌یه‌کی ز...ر ب... ه...ز...کانی ئام...مانیا و ن...مسا ب... ئازادبوونی، ماخ... ل... مردن بی‌پار...ز...ت. کات...ک که گه...ایه‌وه هولیا‌ی پ...له، ده‌ستیکرد به‌ ...کخراوکردنی به‌ره‌ه...ستی دژ به‌ ه...زه‌ داگیرکه‌ره‌کانی نه‌مسا و ئا...مانیا و ...ژ...مه به‌کر...گیراوه‌که‌یان به‌سه‌ر...کایه‌تی هیتمان سک...ر...پادسکی Hetman Skoropadsky. ده‌توان...ت بگوتر...ت بزاقی ماخ...فیه‌ستی ب... د...ستپ...کردنی به‌ره‌ه...ستی سه‌ریهه...داوه. ماخ... جولای ۱۹۱۸ تا کو ئ...گوستی ۱۹۲۱ ت...ک...شانی ئازادیخوازانه‌ی چینی کر...کاری دژ به‌ هه‌موو چه‌وس...نه‌ران، چ ب...لشه‌فیک و سپیه‌کان (دژه- ش...ش) چ ناسیونالیسته‌کان سه‌رکرده‌یه‌تیکردوو. له‌ن...و ...هوتی ئ...و ت...ک...شانی توانی خ...ی وه‌ک "سه‌رکرده‌یه‌کی گه‌ریلا‌یی ل...ها‌توو و به‌توانا" به‌سه‌لم...ن...ت. [6]

پاش ت...کشکانی بزاقی ماخ...فیه‌ستی ۱۹۲۱، ماخ... ب... ئ...روپای خ...راوایی دوورخرایه‌وه. سا...ی ۱۹۳۴ له‌ پاریس ته‌مه‌نی ئ...و ک...تاییهات، هه‌ر له‌و...ش دواسه‌ته‌کانی ژیا‌نی خ...ی به‌سه‌ربردن. هه‌ر ئا‌وا له‌و...دا وه‌ک چالاک...کی بزاقی ئه‌نارکیستی مایه‌وه و شمش...ره‌که‌ی گ...ی به‌ پ...نووس (به‌کاربردنی ده‌رب...ین...کی ...ه‌نگینی ئه‌ل...کسانده‌ر سکیردا Alexander Skirda Dielo Truda). ماخ... به‌ گ...تار له‌ن...و ...ژنامه‌ ئه‌نارکیستیه ج...راوج...ره‌کان و به‌تایبه‌ت له‌ ده‌نگی کر...کار Diele Truda به‌شداریکرد، که ب...اوکراوه‌یه‌کی ئه‌نارکیست-ک...مونیه‌ست بوو و له‌ پاریس له‌لایه‌ن (پیتهر ئارشینه‌ف) ده‌رده‌کرا، ز...ر...ک له‌و گ...تارانه‌ له‌ن...و پ...رتوو...ک به‌ناوی (ت...ک...شان دژی ده‌و...هت و گ...تاره‌کانی دیک...)، ب...اوکرانه‌وه. ماخ... له‌ن...و بزاقی ئه‌نارکیستی تا‌کو ک...تایی ژیا‌نی چالاک مایه‌وه.

نەستەر ماخند سا ۱۹۲۷ لە پاریس ئەنارکیستە ناسراوەکانی ئیسپانیا بوونانرا دوووتی Buena Ventura Durruti و فرانسێسک ئاسکاز Francisco Ascaso دیتن. ئو له ئوه داککیدی کرد "بار و دڤخ بـ شـشی پـکـهاته بهـهـزی ئەنارکیستی له ئیسپانیا زرتەر له بارتەر، تاكو له "وسیه"، له بهرئوهی نهک ته نیا لهو ندهر پرلیتاریا و جوتیاران دارای نـریتی شـشـگـانه بوون، بهـکو له بهرئوهش که پـگـهـینی امیاری لهـنـو کاردانه وهکانی ده بینرا، ئەنارکیستهکانی ئیسپانیا ده رکـی کـخـراوه بیان هه بوو، ئەوهی که ئـمه له "وسیه نه ما بوو. کـخـراو بوونـکـ، که سه رکه وتنی له هه ناوی هه موو شـشـه کان مسـگـهـرده کرد". ماخند چالاکیهکانی گروپی ئەنارکیستی هولیای پـله و وداوهکانی ئـکرانیای شـشـگـری ههژمارکرد "کـمـونه کشتکاریه کانمان یه کـکـ بوون له نـوـنده زیندوو و ئابووری و امیاریهکانی سیسته مه کـمهـایه تیه که مان. کـمـمـکان به بنه مای خـپـهـرستی تاکه گه رای پشته ستوور نه بوون، بهـکو به سه ره تاکانی هاو پشته نـوـخـی و ناوچه یی و سه رتاسه ری پشته یان به ستبوو. به هه مان شـوه ئەندامانی کـمـمـه کان هه ستیان به هاو پشته نـوان خـیان ده کرد، کـمـمـه کان لـتـکـیه کدی یه کیان گرتبوو. ئەوهی که بـرانبـر سیسته مه که مان له ئـکرانیا دـگوترا، ئەوه بوو، که ناتوانـت به رده وامـت، له بهرئوهی ته نیا له جوتیاران پـکـهاتبوو. ئـوـ است نه بوو. کـمـمـه کانمان تـکـهـیه کـبوون له کرـکارانی کشتوکاـی (کـگـهـیی) و پیشه سازی و ته نانه هه ندـکیان ته نیا پیشه سازی بوون. ئـمه گشت جه نگاوه ر و کرـکار بووین. کـمهـی گه لی بریارهکانی ده رده کرد. لهـنـو ژیا نی سه ربازی له نوـنه رانی گشت دهسته گـهـیلاکان کـمـمـهـی جهنگی پـکـهاتوو و سه رپه رشتیده کرد. بـ به ئامانجگه یانندن، هه موو که سـکـ لهـنـو کاری هـروزی به شداری کرد، تاكو له سه ره هـدانی توـژی بهـوه به ران و ئەوانه ی که ده سهـات پاوانده کەن، گـریـپـکـرت. ئـمه لـ پرـسـسی ئـنـجامدانی ئـو پرسـش سه رکه توو بووین." [۷]

سا ۱۹۳۶ لـتـکـ ده ستپـکی جهنگی نـوـخـ و شـشـ له ئیسپانیا، ژماره یه ک له جه نگاوه رانی سوپای یاخی ماخند چوون بـ جهنگین لـنـو ستوونی دوووتی Durruti column. بـمـ بـداخـو، مه رگی ماخند سا ۱۹۳۴ له دوا پـمـکه ی بـ دوو ئیسپانی گـرـبوو "ماخند هه رگیز جهنگینی هـدنه کردـته وه. ئەگه ر زیندوو بـم، کا تـکـ که تـیکـشانه که تان ده ستپـده کات، لـتـکـتان ده بـم". له {Paz, Op. Cit., p. 90} وه رگه راوه.

چالاکی هه ره دیاری ماخند له نه و دوورخراوگه که مه هه کی بوو، هاو و دا که کی له سه که یی که کخراو یی که مونیزی ئازادیخواز the Organisational Platform of the Libertarian Communists به سه که Platform، د کرد. سه که هه ویدا هه رچی له نه و ششی ووسیه هه بوو، له کبداته وه و پشنیاری که کخراوی ئه نارکیستی پته وتری به داها توو کرد. ئو به چوونه پاش به او بوونه وهی مشتوم کی توندی له تک زربهی ئه و ئه نارکیستانه ی که هتیا نده کرده وه، به خست. هه رچه نده ماخند تا کو کاتی مردنی سا ی ۱۹۳۴ وهی ئه نارکیستی که مایه وه، به ام ئو تانین گینه وه یه به زری بوو به هی مشتوم ی توند و تا کو ادیک ئوی له هه ندک له هاوه هکانی ته ریکخته وه، له وانه فیلین، که دژی سه که (پالتفام) بوو.

به ره به یانی ئی ژی ۲۵ جولای ۱۹۳۴ ماخند مرد و سه ئی ژ دواتر جهسته که ی سوتنرا و خه م شه که له نه و گزه یه که له پر له شیز Père Lachaise گستانی که مونه ی پاریس خرای ژر خاکی. پنچ سهد (۵۰۰) کهس له هاو یانی وس و فره نسی و ئیسپانی و ئیتالی ئاماده ی به کردنی ته رمه که ی ماخند بوون، له وانه ئه نارکیستی فره نسی پییه ر به سنارد Pierre Besnard و فیلین Voline قسه یانکرد، فیلین ئو هله ی به هتکردنه وه ی پاگه نده ی دژه سامیگه رای anti-Semitism ماخند، که به لشه فیکه کان دژی ماخند ه یان به ستبوو، قسته وه. هاوسه ره که ی ماخند، هالینا Halyna قس یکرد. به و جره زیانی یه که له جه نگاوه ره کانی ئازادی چینی کرکار که تاییهات.

وشه کانی دووروتی Durruti به ماخند سه رنج اکشتین بوون " ئمه ها تووین ساو له ت به یین، تی سیمبلی گشت ئه و که سه شگانه ی، که له پناو که توارییکردنی هزره ئه نارکیستیه کان له وسیه جه نگین و گیانیان به ختکرد. هر ئاوا به ده ربینی ئی زی خمان به ران به ر خزند ی ته زموونی ئکرانیا، ها تووین ". [۸]

پهراویزه کان:

1. Michael Malet, Nestor Makhno in the Russian Civil War, p. 4
2. Michael Palij, the Anarchism of Nestor Makhno, p. 71
3. David Footman, Civil War in Russia, p. 252
4. Nestor Makhno, My Visit to the Kremlin, p. 18
5. Nestor Makhno, Op. Cit., pp. 24-5
6. David Footman, Op. Cit., p. 245

7. Quoted by Abel Paz, Durruti: The People Armed, p. 88-9

8. Quoted by Abel Paz, Op. Cit., p. 88

کراوی کاره کانی نـستـر ماخذ

The ABC of the Revolutionary Anarchist. (1932).

The Anarchist Revolution

Letter to the Spanish Anarchists. (1932).

In Memory of the Kronstadt Revolt. (1926).

Makhno's Response to Malatesta

May Day, (1928). Dyelo Truda. No. 36, p. 2-3. 01 May 1928.

My Visit To The Kremlin

On the History of the Spanish Revolution of 1931 and the Part
Played by the Left and Right-Wing Socialists and the
Anarchists. (1933).

Summons: A Poem by Makhno

The Struggle against the State and Other Essays

To the Jews of All Countries. (1927).

.(Great October in the Ukraine. (1927

سەرچاوه:

<http://libcom.org/history/makhno-nestor-1889-1934>

* مـبـست لـ وـرگـانی ژیا ننامـی ماخذ، ناساندنی کـسایـتی
شـگـانی و ئاشناکردنی خوـنـرانی کورد بـ چالاکی و نووسینـکانی
ئـو، نـکـپـر زکردن و بـتکردنی کـسایـتیـکی شـگـانی، چونکـ
هاودـمی ئـو هـزاران شـگـانی گومنا و بـخوـن و تـکـشانی خـیان
ئـو زـمینـیان لـبارکردوو، تاکو نـستـر ماخذ و دـیانی وـکـئـو
بتوانن خامـکانیان ئازادانـهزر و بـچوونیان دـربـن؛ بـواتایـکی
دیکـ، ئـگـر هـو و تـکـشانی ئـو هاوـ گومناوانـ نـبووایـ،
نووسینـکانی نـستـر ماخذ و کـسانی دیکـش نـدـهاتـبوون. وکـ

** هـر ئـوا، مـبـست لـم وـرگـرانـ، پـردـهـماـینـ لـ ووی
پاگـند و در و دـلـسـی سـرانی بـلـشـفیکـکان و پـاشـرانی
بـلـشـفیزم، کـ (نـستـر ماخذ) بـچـت و وـگـر ناودـبـن.

*** لـ چـند سـایـابـوردوو چـند سـریـایـ تـلـفزیـنی و فـلم
لـبارـی ژیان و دـر دیسـری و چالاکی و بیرـکـکانی ماخذ
دروستـکـران، کـ ئـگـر گـرفتـکانی ژـگـار بـواربـدن، لـتـک
هاوـیانی دیکـ هـو و وـرگـرانی ژـرنووسینی فـلم و سـریـاـکان

دډډين، تاكو ټووي ټاسټښه ټاميارۍ و ټابووري و بډډو ټوډرډن و ديكتاتورۍ بډلش ټيكن ټان بډلش ټيدانۍ ټمډۍ سډشاليستي و ټمونيستي دډربك ټولت، ټهچ ټات لډ ټيفډرم ټاني بيسمارك و ټمايكرډن ټاني سډدام و بډعس واو ټر نډچوون و بډډو ټو بډراي ټي ديكتاتوريانۍ بډلش ټيكن ټان، كوډ ټايك بوو بډسډر ټاپډيني ټكت بډري ١٩١٧ سډراسډري ټوسي و بډ پارۍ ټيمپراتورۍ پډووس و بډ قډسټن ټو ټخشاو ټي ټخك بډ بډرزرډن ټو ټا تي دروشم ټاني سډر ټاي ټاپډين و لډن ټوبرډني ټميت ټاني ټخ بډډو ټو بډري كارخان ټان لډلاين ټرك ټاراني سډشاليست و دډسټم ټكرډن و ټو ټكرډني سډفي ټان و بډ سډركوټكرډن و ټم ټكوڙي راپډيواني ټنشتات و لډ پشت ټو ټخنجډرډان لډ ماخنډ فيسټ ټاني ټكرانيا بډ دډس ټا تگ ټيشتن و مان ټو و سډپانډني (ټيمپراتورۍ سرووشو رگرتووي ټان لډ ټيمپراتورۍ پډووس و ټيفډرم ټاني بيسمارك) مسډگډرڪرډ و (ټكهوتننامي برډسټ ليتډفسك Brest-Litovsk) ناچارۍ نډبوو، بډكو بډر ټنجامي بډډن و پاداښتډان ټو (٢٦ مليډن مارڪ ټي ټيمپراتورۍ ټامانيا) بوو و هډر ټاوا لډدان و لډن ټوبرډني بزووتن ټو ټموني ټوازي جوتياران و ټرك ټاراني ټكرانيا بوو، (هډر ټك ټم ټكو اكرډني ټاپډين ټو ټرياوانان و دانيشټوواني ټنشتات ټ زډرين ټان ټمونيست و ټنانت ټنډامي بډلش ټكي بوون و لډ دډر-شډشي بډلش ټيكن ټان تگ ټيشټوبوون)، تاكو بډرډوامي شډشي جوتياران و ټرك ټاراني ټكرانيا و ټرياواناني ټنشتات و مانگرتني ټرك ټاراني پترډگراد سډرتاسډري ټوسي نډگرډت ټو و ټيمپراتورۍ بډلش ټيكي لډن ټونچت و بډلش ټيكن ټان بډ دډوجام ټي “ديكتاتورۍ پډليټاريا” ديكتاتورۍ و ملهو ټي پارتيا ټي ټان بډ نووڪي سډر ټنډر بډسډر ټنډر-ټرك ټاراني ټاپډيوي سټن و چنين و ياخيووني سډربازان و سډفي ټان ټاني ټرك ټاران و ټميت ټاني كارخان ټان ټان بس ټان. (و.ك.)

<https://www.youtube.com/watch?v=oaRrMPg7sFI>

بډ ټسانډك ټ لډ دواي بډگ ټم ټروويي ټاني وډاو ټاني ١٩١٧-١٩٢٣ دډگرډن و دډخوازن “چت ټگري” نډسټر ماخنډ و “شډشگډي” بډلش ټيكن ټان و لډن ټو ټوانيش (لډنين و ترډتسكي و ستالين) بزائين، دډتوانن ټماشاي ټم دډكومډنتريي بكن و سډدان ټمار و بډگ ټي ديكي دډي پډپاگ ټنډي ټمليډن پډيډابكن :

<https://www.youtube.com/watch?v=gIqvip1z91I>

* ټم وډرگډانډ پډشتر لډن ټو ټشك ټي دوو ټمي پډرتووكي (ټونډ)

يا خيىڭ كان) بىلا وكر اوڭ تىوڭ : <http://bit.ly/2kZN3Kj>